

La nouvelle pédagogie et formation des assistants en anesthésie

Symposium APSAR 19/01/2019

Dr Jean-Luc Demeere

Opleiding professionaliseren? Van de stagediensten tot de self-training?

- **1. Stagemeeester : arts-specialist : EEN PUBLICATIE om de vijf jaar**
  - Didactisch : onderwijsvaardigheden on the field
  - Wetenschappelijke kennis: inhoudelijk
  - Professioneel in zijn specialisme
- **2. Universiteit : arts en (academische opdracht)**
  - (hoog)leraar: onderwijs
  - Clinicus
  - Onderzoeker
  - Manager
- **3. Hoge Raad : huisartsen, specialisten, beroep, academici**
  - Erkenning van de stagemeeester en stageplaatsen
- **4. Erkenningscommissie : paritair: beroep, academici, controle van de opleiding**
  - Evaluatie van de criteria voor het bekomen van een erkenning
  - **GEEN EXAMEN**

- **Basis van de opleiding: vertellen wat men weet**
- **DOEL VAN DE OPLEIDING : de competenties en vaardigheden van de assistent :
PROFESSIONELE AUTONOMIE**

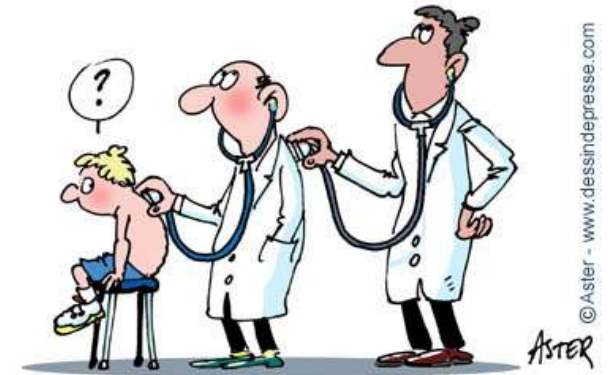
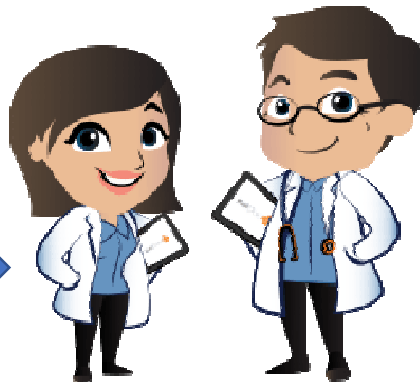
Fabricando fit faber

Academisch
Magistraal

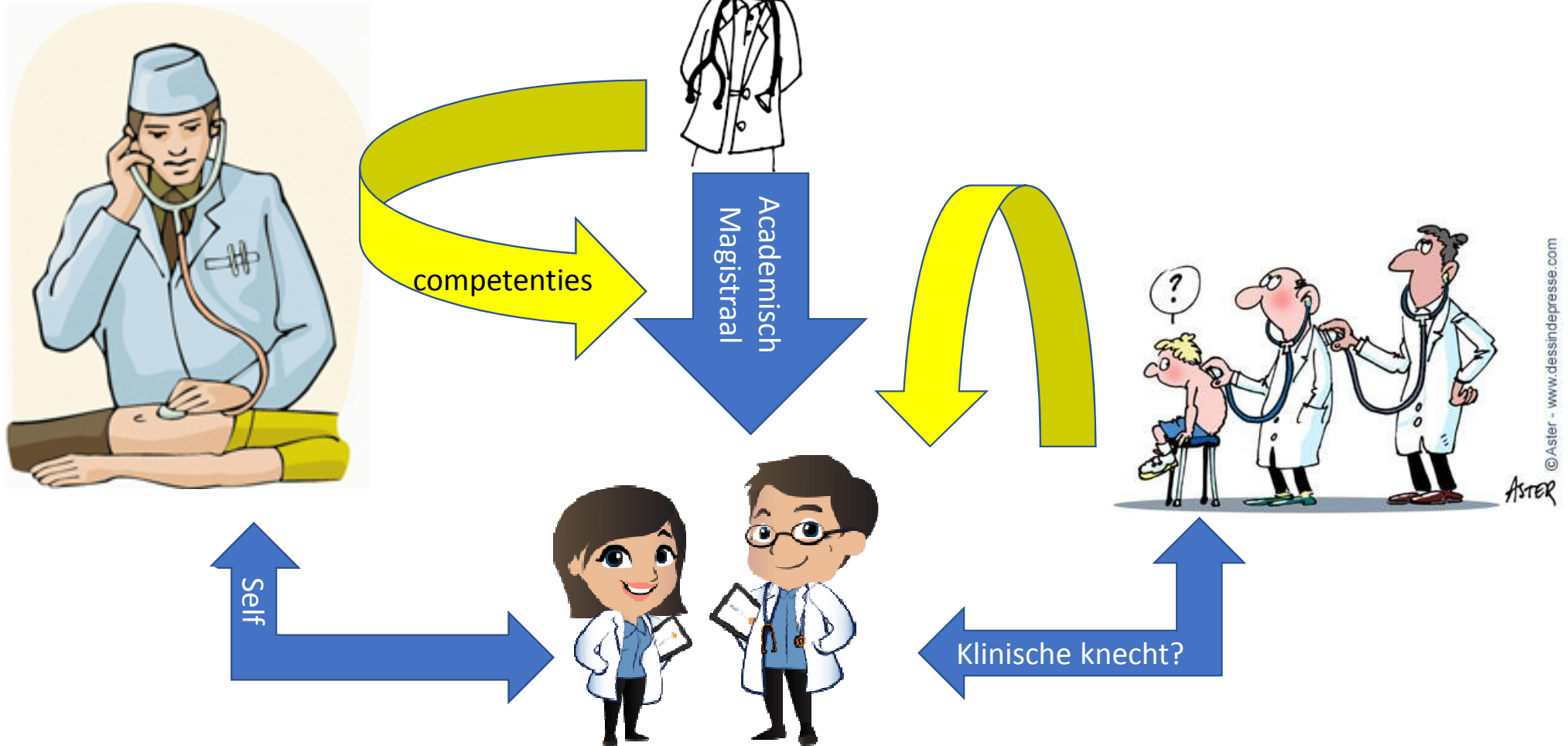

Self

Klinische knecht?

COMPETENT: portfolio

COMPETENTIES en talenten : FLEXIBILITEIT en *permanent leren*

Peter Van Petegem in Innoverend Hoger Onderwijs, Lanoo campus, Tielt, p 31-32 ; 2015

- Een competentie is een geïntegreerde basiscluster van **kennis**, **vaardigheden**, en **attitudes** die aan een individu de capaciteit biedt om effectief te kunnen handelen, problemen te onderkennen en op te lossen en verantwoordelijkheid op te nemen in de context van een bepaalde taak, beroep, functie, rol, netwerk en organisatie (Vlaamse Onderwijsraad 2008, p161)
- Specifieke competenties : beroep, specifieke context
- Generieke competenties : algemene competenties (samenwerking, communicatie)

Competenties : de 7 competenties van de CanMEDS

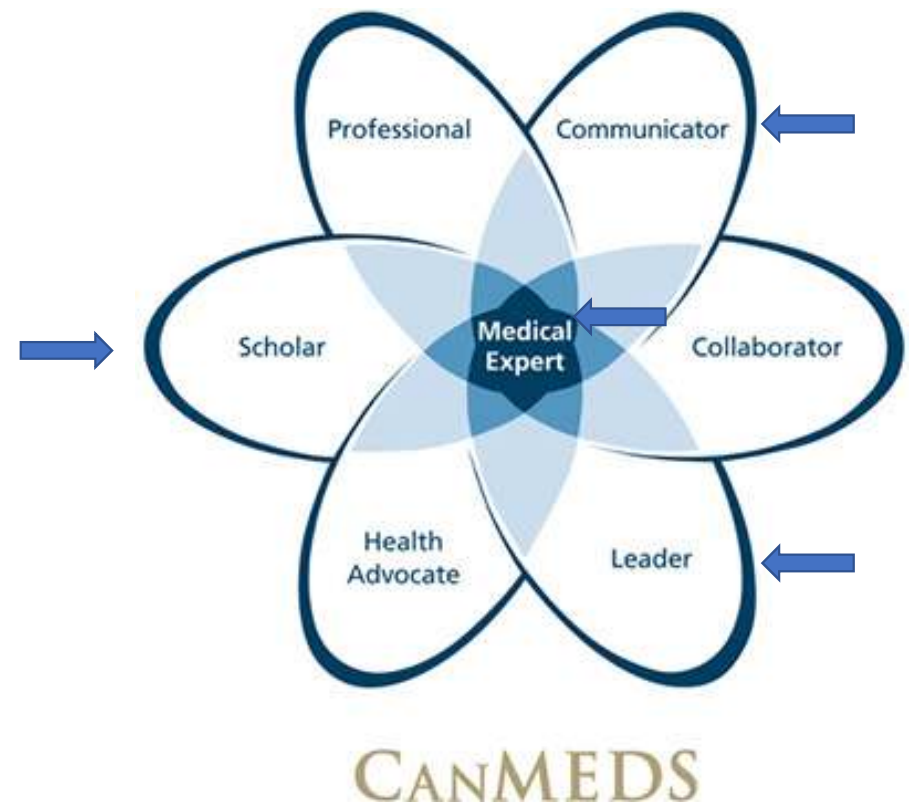
Competenties : de 7 competenties van de CanMEDS

MaNaMa : 4 kerncompetenties

Wetenschapper, Medicus, Communicator, Manager

Opbouwen van een congruentietabel MEDBOOK

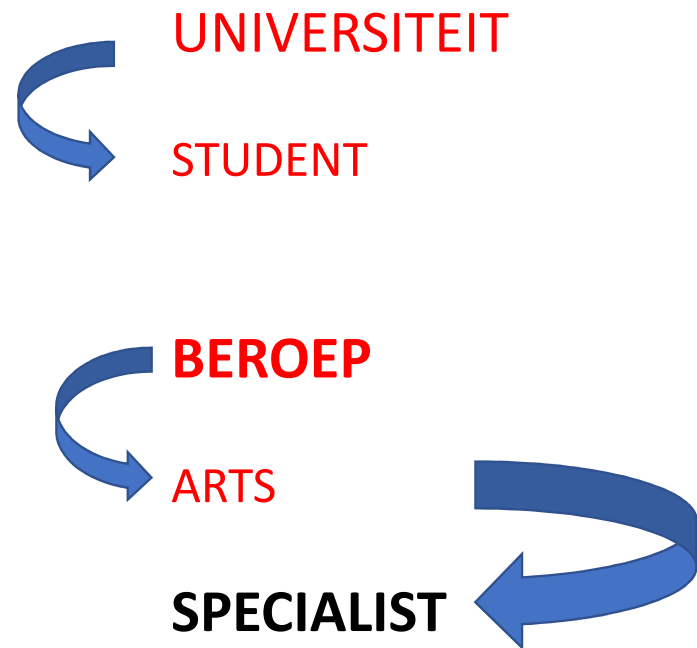
Leerlijn: cluster van opleiding rond kerncompetenties

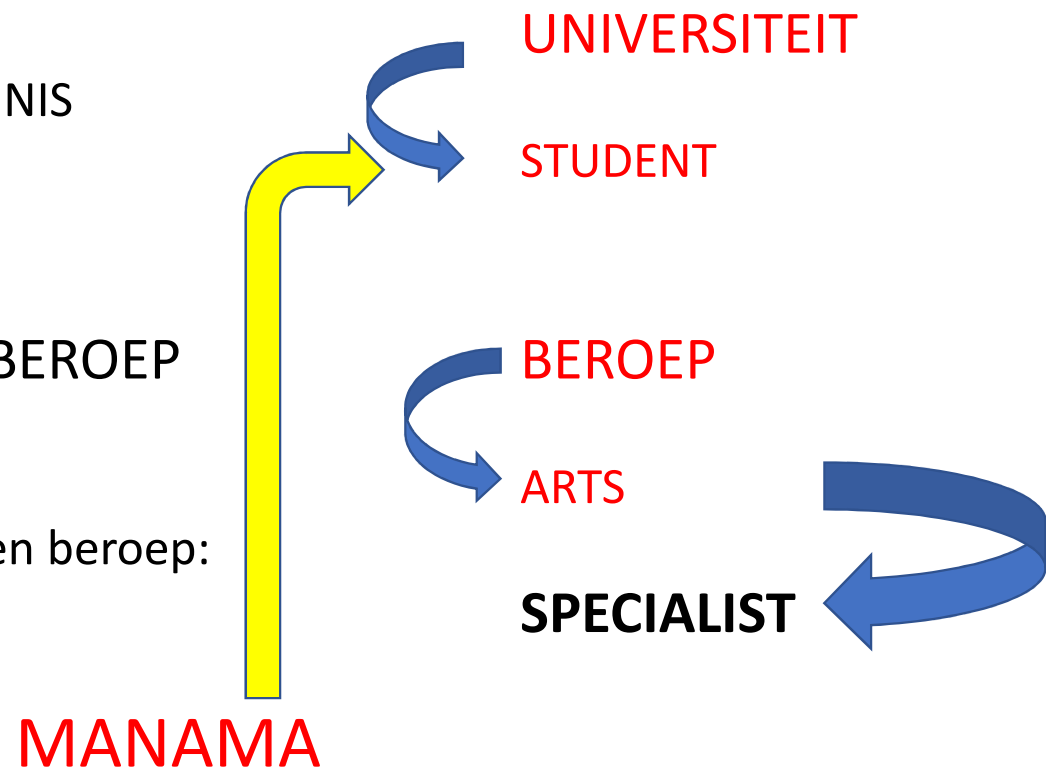
Opleiding: van student tot arts... of student?

- ARTS: diploma
  - academische opleiding: BASISKENNIS
  - vaardigheden
  - attitudes
- SPECIALIST: opleiding voor een BEROEP
  - vaardigheden
  - attitudes
  - kennis voor het uitoefenen van een beroep:
    - huisarts
    - arts-specialist

Opleiding: van student tot arts... of student?

- **ARTS: diploma**
  - academische opleiding: BASISKENNIS
  - vaardigheden
  - attitudes
- **SPECIALIST: opleiding voor een BEROEP**
  - vaardigheden
  - attitudes
  - kennis voor het uitoefenen van een beroep:
    - huisarts
    - arts-specialist

Competenties : sociaal constructivisme

Peter Van Petegem in Innoverend Hoger Onderwijs, Lanoo campus, Tielt, p 31-32 ; 2015

- Student is de partner die actief werkt aan de ontwikkeling van zijn competenties
- Stagemester: mentor, tutor
  - **EVALUATIE van de stagemester en stagedienst (bron van voucher)**
    - ASO als EVALUATIEBRON
    - Principe van subsidiariteit
    - Centrale rol van de Hoge Raad
- Beoordeling: TOETSING (summatief) naar ASSESSMENT (formatief)
  - Individueel → groep (eindwerken) en projectonderwijs
  - Examen → **portfolio** van werken, opdrachten, voordrachten
  - Fouten maken mag???...als arts???
  - Structuren en kritisch begrijpen
  - **Leertrajecten op maat van de assistent**
  - **Integratie van competenties**

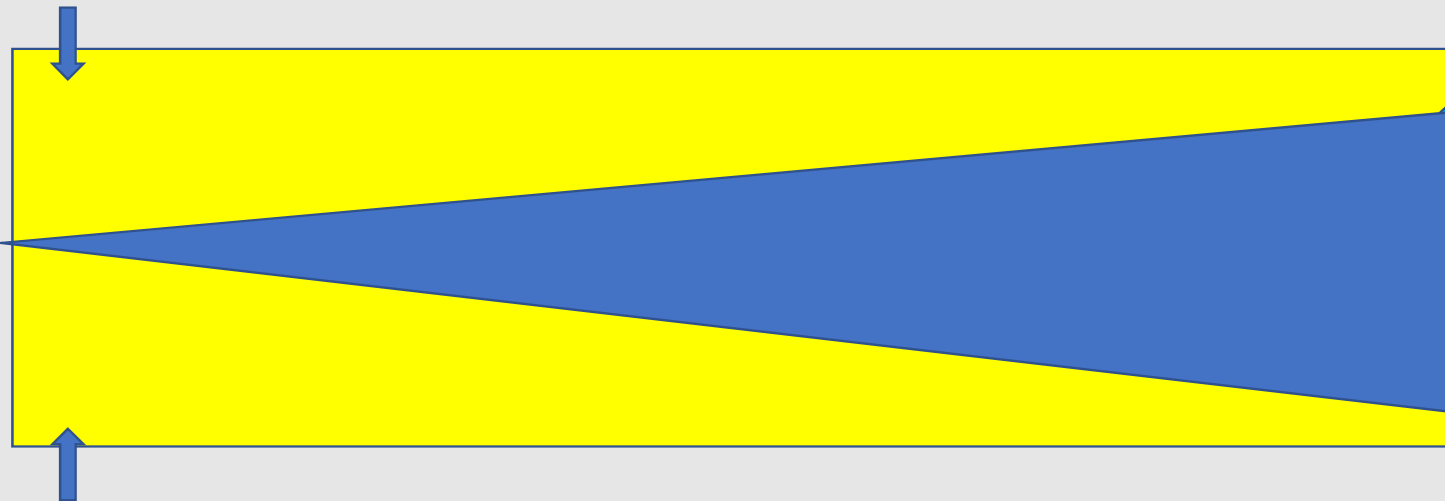

Competenties en praktijk: artsen-specialisten in opleiding

Peter Van Petegem in Innoverend Hoger Onderwijs, Lanoo campus, Tielt, p 48-50 ; 2015

- **Opleiding: kennis, vaardigheid, attitude als opleidingsonderdeel**

- **PRAKTIJK**

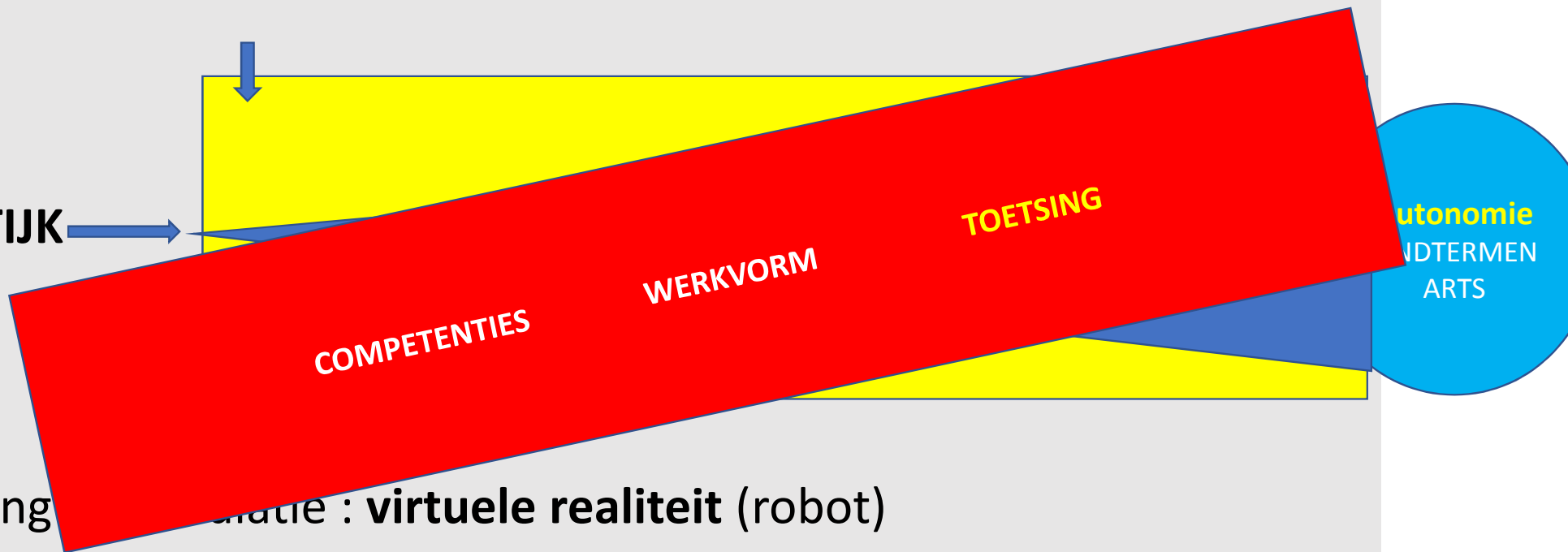
- Oefening en simulatie : **virtuele realiteit** (robot)

Competenties en praktijk: artsen-specialisten in opleiding

Peter Van Petegem in Innoverend Hoger Onderwijs, Lanoo campus, Tielt, p 48-50 ; 2015

- **Opleiding: kennis, vaardigheid, attitude als opleidingsonderdeel**

- **PRAKTIJK**

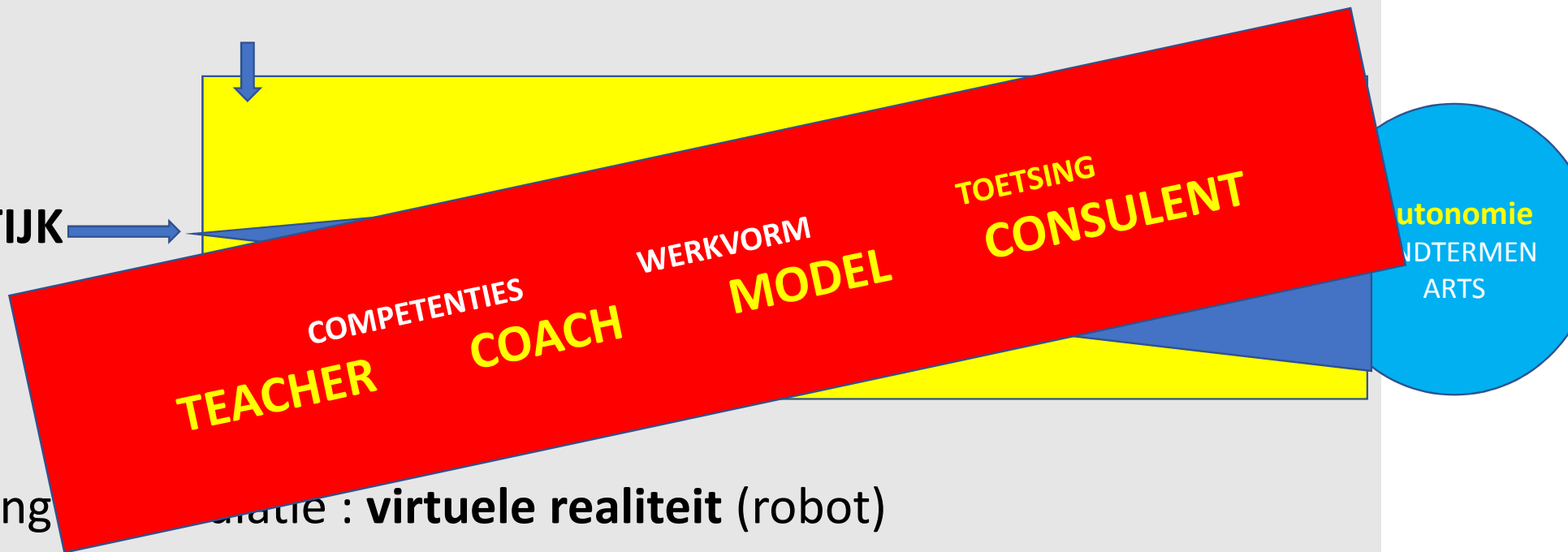
- Oefening : **virtuele realiteit (robot)**

Competenties en praktijk: artsen-specialisten in opleiding

Peter Van Petegem in Innoverend Hoger Onderwijs, Lanoo campus, Tielt, p 48-50 ; 2015

- Opleiding: kennis, vaardigheid, attitude als opleidingsonderdeel

- PRAKTIJK

- Oefening : **virtuele realiteit (robot)**

New culture : competentietoetsing

Peter Van Petegem in Innoverend Hoger Onderwijs, Lanoo campus, Tielt, p 61-91 ; 2015

- 1. Summatief en formatief: continuüm
- 2. **Betrokkenheid van de student: zelfevaluatie**
- 3. Constructief : autonomie
- 4. Levenssituatie : stage
- 5. Levenslang leren

- **VALIDITEIT: competentietoetsen continuüm: PORTFOLIO**
- **Betrouwbaarheid: consistent: OBJECTIEF → kwalitatieve (subjectieve) beoordeling**

New culture : competentietoetsing

Peter Van Petegem in Innoverend Hoger Onderwijs, Lanoo campus, Tielt, p 61-91 ; 2015

- 1. Summatief en formatief: continuüm
  - 2. **Betrokkenheid van de student: zelfevaluatie**
  - 3. Constructief : autonomie
  - 4. Levenssituatie : stage
  - 5. Levenslang leren
-
- **VALIDITEIT: competentietoetsen continuüm**
  - **Betrouwbaarheid: OBJECTIEF → kwalitatieve (subjectieve) beoordeling**

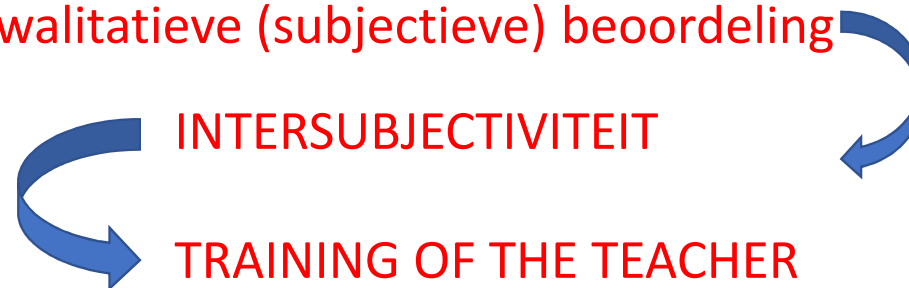
INTERSUBJECTIVITEIT

New culture : competentietoetsing

Peter Van Petegem in Innoverend Hoger Onderwijs, Lanoo campus, Tielt, p 61-91 ; 2015

- 1. Summatief en formatief: continuüm
- 2. **Betrokkenheid van de student: autoevaluatie**
- 3. Constructief : autonomie
- 4. Levenssituatie : stage
- 5. Levenslang leren

- **VALIDITEIT: competentietoetsen continuüm**
- **Betrouwbaarheid: OBJECTIEF → kwalitatieve (subjectieve) beoordeling**

Klachten van de assistenten

- 1. Gebrek aan opleiding
  - Administratieve taken
  - Competenties weinig bekend
  - Gebrek aan een gecontroleerde autonomie
- 2. Eenzaamheid in beslissingen
  - Verantwoordelijkheid
  - Gebrek aan kennis
- 4. Erkenning als mens en arts
  - Communicatie
- 5. Workload
  - Aantal uren
  - Goedkope manskracht

Kwaliteitsproces (voorstel Hoge Raad d.d. 11/10/2018)

- 1. De ASSISTENT IS DE REFERENTIE
- 2. VORMINGSCOMMISSIE verbonden aan de **universiteit (?) met functionele netwerken**
  - Rol van de coördinerende stagemeeester
  - 3 nieuwe actoren:
    - STAGEMEESTER (verantwoordelijk voor het stagetraject)
    - COACHES/MENTOREN
    - OMBUDSPERSOON
- 3. Functionele opleidingsnetwerken en een **opleidingscommissie per specialisme (gemeenschap of federaal)**

Kwaliteitsproces (voorstel Hoge Raad d.d. 11/10/2018)

• 1. De ASS

• 2. VORM

functionele

• Rol van

• 3 nieuw

• STAG

• COA

• OMI

• 3. Functionele opleidingsnetwerken en een opleidingscommissie per specialisme (gemeenschap of federaal)

Coördinerend stagemester
UNIVERSITAIRE OPLEIDINGSCOMMISSIE
FUNCTIONELE OPLEIDINGSNETWERKEN UNIV+andere
ziekenhuizen, ziekenhuisstagediensten, extramurale
stagediensten die elk VERBONDEN ZIJN aan een
UNIVERSITEIT
De functionele netwerken organiseren een
OVERKOEPELENDE OPLEIDINGSCOMMISSIE per specialisme
Internetwerkstructuren voor FUNCTIONELE opleiding

siteit (?) met

Kwaliteitsproces (voorstel Hoge Raad d.d. 11/10/2018)

- 1. De ...
  - 2. VORM ...
functionele ...
    - Rol van ...
    - 3 nieuw ...
      - STAG ...
      - COA ...
      - OML ...
  - 3. Functionele opleidingsnetwerken en een op ...
specialisme (gemeenschap of federaal) ...

PARITAIRE ERKENNINGSCOMMISSIE
UNIVERSITAIR DIPLOMA ALS HUISARTS OF ARTS-SPECIALIST

De functionele net...
OVERKOEPELENDE OPLEIDINGSC...
Internetwerkstructuren voor FUNC...

siteit (?) met

missie per

BESLUIT

- **1. fabricante fit faber** —→ **COMPETENTIES**
- **2. INTERSUBJECTIEF** —→ **STAGEMEESTER en ASSISTENT**

BESLUIT

- **1. fabricanto fit faber** —→ **COMPETENTIES**
- **2. INTERSUBJECTIEF** —→ **STAGEMEESTER en ASSISTENT**
- **3. COMPETENTIEtoetsen** —→ **KENNIS, VAARDIGHEDEN, ATTITUDE**

BESLUIT

- **1. fabricanto fit faber —→ COMPETENTIES**
- **2. INTERSUBJECTIEF —→ STAGEMEESTER en ASSISTENT**
-
- **3. COMPETENTIEtoetsen —→ KENNIS, VAARDIGHEDEN, ATTITUDE**
- **4. TEACH THE TEACHER**

BESLUIT

- 6
- **CENTRALE ROL VAN DE UNIVERSITEIT**
UNIVERSITAIRE NETWERKEN
INTERUNIVERSITAIRE NETWERKEN / OPLEIDINGSCOMMISSIE PER SPECIALISME
DE ERKENNINGSCOMMISSIES WORDEN OVERBODIG
- AANWEZIGHEID
- 8. Nieuwe actoren
  - Coördinerend stagemester, stagemester, de stagemester verantwoordelijk voor het stagetraject en de ASO
  - Mentor
  - Ombudsman
- 9. Evaluatie via audits, enquêtes van de ASO

Dank u voor uw aandacht

